

Bakgrunn for vedtak om godkjenning av
detaljplan

Utvidelse av Gjestad transformatorstasjon

Ullensaker kommune i Akershus fylke

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Elvia AS
Referanse	202416546-22
Dato	25.03.2025
Ansvarlig	Anne Johanne Kråkenes
Saksbehandler	Silje Bøe

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Innhold

BAKGRUNN FOR VEDTAK OM GODKJENNING AV DETALJPLAN	1
INNHold	1
1 BAKGRUNN.....	2
1.1 INNLEDNING.....	2
1.2 DOKUMENTETS INNHold OG STRUKTUR.....	2
2 HØRING OG INNKOMNE UTTALELSER	2
2.1 DETALJPLANEN HAR IKKE VÆRT PÅ HØRING	2
2.2 INNSPILL TIL DETALJPLANEN	3
3 NVES VURDERING AV DETALJPLANEN	3
3.1 HVA VURDERER NVE?	3
3.2 DETALJPLANLEGGING AV AREALBRUK.....	4
3.2.1 <i>Arrondering og istandsetting</i>	4
3.3 NATURMANGFOLD	5
3.3.1 <i>Fremmede arter</i>	5
3.4 NATURFARE	6
3.5 KULTURMINNER OG FRILUFTSLIV.....	6
3.6 OPPSUMMERING.....	7

1 Bakgrunn

1.1 Innledning

Den 9. februar 2023 fikk Elvia konsesjon fra NVE for å blant annet bygge en ny 132 kV kraftledning på til sammen ca. 13 km på strekningen mellom Gjestad, Hovinmoen og Dal transformatorstasjoner i Eidsvoll og Ullensaker kommuner. I konsesjonen ble det også gitt tillatelse til å utvide Dal, Gjestad og Garder transformatorstasjoner. Konsesjonen ble gitt med bakgrunn i at det er behov for å oppgradere strømnettet for å ivareta forsyningssikkerheten i området.

Elvia har utarbeidet fire separate detaljplaner for utbyggingene; en for utvidelsen av Dal transformatorstasjon, en for bygging av 132 kV på strekningen Gjestad-Hovinmoen-Dal, en for utvidelse av Gjestad transformatorstasjon og en for utvidelse av Garder transformatorstasjon. NVE har tidligere godkjent detaljplan for bygging av ny 132 kV kraftledning på strekningen Gjestad-Hovinmoen-Dal¹ og detaljplan for utvidelse av Dal transformatorstasjon².

Detaljplanen for utvidelse av Garder transformatorstasjon blir behandlet i eget brev. I dette dokumentet behandler NVE detaljplanen for utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon.

1.2 Dokumentets innhold og struktur

I dette dokumentet beskriver NVE vår behandling av godkjenning av detaljplan for utvidelse av Gjestad transformatorstasjon. Først presenterer vi høring og innkomne uttalelser. Deretter presenterer vi de vurderingene som er lagt til grunn for vedtaket som NVE har fattet i saken i dag.

NVEs vedtak i saken framgår i separat dokument:

- Vedtak – NVE godkjenner Elvias detaljplan for utvidelse av Gjestad transformatorstasjon (NVEs ref.: 202416546-23)

2 Høring og innkomne uttalelser

2.1 Detaljplanen har ikke vært på høring

I anleggskonsesjonen er det i punkt nr. 10 blant annet satt krav om at «Elvia skal utarbeide planen i kontakt med berørt kommune, grunneiere og andre rettighetshavere». Elvia viser i detaljplanen til at det ikke har vært dialog med kommunen i forbindelse med utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon, og viser videre til at utvidelsen skjer på egen tomt.

¹ NVEs ref.: 202416546-20

² NVEs ref.: 202416546-8

Elvia sendte den 29. november 2024 detaljplanen for utvidelse av Gjestad transformatorstasjon på høring til Ullensaker kommune, Akershus fylkeskommune, Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, og berørte grunneiere/rettighetshavere. Detaljplanen ble også lagt ut på Elvia sine egne nettsider, sammen med informasjon om høringen. Høringsfristen var 20. desember 2024.

Energiloven åpner for å ikke sende detaljplanen på høring når det «finnes ubetenkelig».³ Med bakgrunn i at Elvia selv har sendt planen på høring til relevante høringsparter mener NVE at saken er godt nok opplyst til at vi kan fatte vedtak uten at planen sendes på ytterligere høring.

2.2 Innspill til detaljplanen

Elvia har mottatt to høringsinnspill til detaljplanen for utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon. Innspillene ble oversendt til NVE den 7. januar 2025, og er oppsummert under.

Ullensaker kommune skriver i brev datert 10. desember 2024 at utvidelsen av transformatorstasjonen vil redusere arealet til den midlertidige hundeluftegården i området. De skriver videre at de fortsatt ønsker å ha en hundeluftegård der, selv om arealet reduseres noe. Ullensaker kommune mener at fristen for opprydding og istandsetting av anleggsområdet på to år etter idriftsettelse av anlegget er for lenge. Kommunen foreslår at det settes krav om opprydding innen tre måneder etter at anlegget er satt i drift. Kommunen minner til slutt om at kommunale VA-ledninger skal sikres i henhold til avtale med kommunen før tiltak kan iverksettes.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus skriver i brev datert 11. desember 2024 at de ikke har noen merknader knyttet til detaljplanen for utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon.

3 NVEs vurdering av detaljplanen

3.1 Hva vurderer NVE?

Formålet med en detaljplan er å sikre at dere som konsesjonær tar hensyn til miljø og landskap når anlegget bygges og driftes. I vår behandling kontrollerer vi at detaljplanen oppfyller aktuelle vilkår i konsesjonen. Vi vurderer og kommenterer også andre tema og forhold der konsesjonær eller høringsparter ønsker avklaring fra NVE. Forhold som NVE mener er beskrevet på en god måte i detaljplanen, og som det ikke er kommet innspill til i høringen, blir ikke vurdert nærmere av NVE.

³ [Energiloven § 2-1](#) sjuende ledd (lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.)

Nedenfor presenterer vi først våre vurderinger knyttet til detaljplanleggingen av arealbruk. Deretter vurder vi avbøtende tiltak i anleggs- og/eller driftsperioden.

3.2 Detaljplanlegging av arealbruk

Utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon innebærer blant annet at stasjonsbygget utvides, og at dagens stasjonstomt utvides. Områder rundt transformatorstasjonen skal brukes som midlertidig riggplass, og det er behov for å lage en midlertidig adkomstvei/anleggsvei til Gjestad bo- og behandlingssenter over dyrket mark.

Både permanent og midlertidig arealbruk er beskrevet i detaljplanen og vist på tilhørende kart. NVE legger til grunn for vedtaket at midlertidige anleggsområder tilbakeføres til det opprinnelige etter bruk.

NVE mener at detaljplanen beskriver den planlagte arealbruken på en tilfredsstillende måte. Vi minner også om at planen ikke kan fravikes uten vår godkjenning, og at dersom arealbruken endres sammenlignet med det som er beskrevet i detaljplanen, må dere ta kontakt med NVE for å avklare endringen.

3.2.1 Arrondering og istandsetting

Istandsetting av områdene som blir berørt, inkludert avfallshåndtering, omtales i detaljplanens kapittel 6.5. Det står at områdene skal istandsettes til det opprinnelige, men det står lite om hvordan dette skal gjøres.

NVE konstaterer at flere av områdene som berøres av utbyggingen er helt eller delvis opparbeidet, og at det er relativt lite areal som skal istandsettes til grønne arealer etter endt anleggsperiode. Vi mener det likevel er viktig at dere får til overganger som er så like terrenget rundt som mulig når områdene skal arronderes og istandsettes. Vi viser til «NVEs veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg»⁴, og legger til grunn at Elvia bruker prinsippene i veilederen ved arrondering og istandsetting av områdene.

NVE bemerker positivt at Elvia særskilt har beskrevet hensyn til dyrket mark i detaljplanens kapittel 6.4.6., og at Elvia har utarbeidet eget notat om håndtering av matjord i forbindelse med midlertidig adkomstvei/anleggsvei. Notatet ble ettersendt til NVE den 16. januar 2025⁵ og er et vedlegg til detaljplanen.

Frist for istandsetting

I anleggskonsesjonen er det stilt krav om at Elvia skal foreta en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene, som skal være ferdig senest to år etter at anlegget eller deler av anlegget er satt i drift.

⁴ [NVE Veileder Nr.2/2021 Veileder for terrengbehandling ved bygging av vassdrags- og energianlegg.](#)

⁵ NVEs ref.: 202416546-10

Ullensaker kommune mener at fristen for opprydding og istandsetting er for lang. Kommunen ønsker heller at fristen blir satt til tre måneder etter at anlegget er satt i drift. Elvia har kommentert innspillet til kommunen i e-post av 16. januar 2025⁶. De skriver at de vil tilstrebe å tilbakeføre anleggsområdet, og særlig inngrepene på dyrket mark, så snart det lar seg gjøre etter idriftsettelse/bruksbehov. Elvia skriver videre at det kan være sesongmessige forhold som vil ha noe å si på tidspunkt for ferdigstilling, men at det også er i Elvia sin interesse å ferdigstille anleggsområdet snarest mulig.

NVE viser til at fristen på to år er satt i konsesjonen, og at dette er et standardvilkår som settes i de fleste saker. Etter NVEs vurdering er det ikke hensiktsmessig å endre denne fristen. I de aller fleste anlegg gjennomføres istandsettingen imidlertid fortløpende i anleggsperioden eller kort tid etter at anlegget er satt i drift, ettersom det kan bli svært kostbart for konsesjonær dersom entreprenør må tilbake med maskiner til et område de tidligere hadde gjort seg ferdig i. Fristen på to år betyr derfor ikke at konsesjonær vil vente med istandsettingen. Dette fremgår også av Elvia sine kommentarer, der de skriver at det er i deres interesse å få ferdigstilt anleggsområdet innen kort tid.

3.3 Naturmangfold

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen i NVEs notat «Bakgrunn for vedtak».⁷

På vegne av Elvia har Rambøll gjennomført en kartlegging av naturmangfold i området den 16. mai 2024. Rapporten fra kartleggingen datert 26. juni 2024 er vedlagt detaljplanen. Gjennom kartleggingen er det ikke registrert sårbare eller verdifulle naturtyper eller arter innenfor området, men det er registrert fremmede arter.

NVE har gjort egne søk i databaser som Naturbase og artsdatabanken den 14. mars 2025, og det er ikke registrert nye naturverdier som ikke var kjent da konsesjonen ble gitt.

Vi mener vurderingene av naturmangfold i detaljplanen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag, og vi mener vurderingene er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket.

3.3.1 Fremmede arter

I konsesjonens punkt nr. 10 er det satt vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte:

Hvordan anleggsarbeidet kan gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter.

Fremmede arter er beskrevet i detaljplanens kapittel 6.3.1. Kartleggingen av stasjonstomten fra mai 2024 viser at det er forekomster av fremmede arter på og ved tomten. Funnene er beskrevet i rapport av 26. juni 2024 utarbeidet av Rambøll AS.

⁶ NVEs ref.: 202416546-10

⁷ NVEs notat «Bakgrunn for vedtak» datert 9. februar 2023, NVE-ref.: 201913874-60.

Detaljplanen beskriver avbøtende tiltak for å forebygge spredning av fremmede arter. NVE vurderer at detaljplanen legger gode føringer for anleggsarbeidene for å hindre spredning av fremmede arter. Vi bemerker positivt at det er gjort kartlegginger i god tid før anleggsstart og at dere skal involvere person med fagkunnskap i anleggsgjennomføringen for å hindre spredning av fremmede arter.

NVE vurderer at detaljplanen oppfyller vilkåret om å beskrive hvordan anleggsarbeidet kan gjennomføres for å hindre spredning av fremmede arter.

3.4 Naturfare

I konsesjonens punkt 10 er det satt følgende vilkår om naturfare:

Det skal gjøres en fagkyndig vurdering av hvordan byggingen av kraftledningen, utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon og innsetting av ny spole i Garder transformatorstasjon kan gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet mot kvikkleirskred, jf. NVE veileder nr. 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleirskred. Anleggene har i forbindelse med tidligere utredning av grunnforhold blitt plassert i tiltakskategori K3.

Naturfare blir omtalt i detaljplanens kapittel 6.3.6. Rambøll har på oppdrag fra Elvia utarbeidet geotekniske vurderinger for utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon. I notatet fra Rambøll datert 4. juni 2024 konkluderes det med at områdestabiliteten vurderes som tilfredsstillende for tiltaket.

NVE vurderer at detaljplanen svarer ut vilkåret om kvikkleire. Vi minner om at det er konsesjonærens ansvar at planleggings-, anleggs- og driftsfasen tar høyde for den reelle skredfaren, og at anlegget ikke øker faren for skred eller flom for tredjepart.

3.5 Kulturminner og friluftsliv

I konsesjonens punkt 10 er det satt vilkår om at detaljplanen spesielt skal beskrive og drøfte hvordan hensynet til kulturminner og friluftsliv kan ivaretas i forbindelse med anleggsarbeidet.

Kulturminner er omtalt i detaljplanens kapittel 6.3.2. Det er ikke registrert kulturminner i området som blir berørt av anleggsarbeidene, og Elvia skriver at dersom det påtreffes ukjente kulturminner skal arbeidet stanses og fylkeskommunen varsles. Detaljplanen viser også på kart at det er registrert kulturmiljøer nær stasjonstomten, men utenfor områdene som blir berørt av utbyggingen.

Friluftsliv er omtalt i detaljplanens kapittel 6.3.5. Elvia har vurdert at friluftsliv ikke blir påvirket av utbygging av transformatorstasjonen. NVE er enig i vurderingene som er gjort i detaljplanen om friluftsliv. NVE anser at vilkåret er mer aktuelt for de delene av anleggskonsesjonen som gjelder ledningsanlegg.

NVE vurderer at detaljplanen beskriver hensynet til kulturminner og friluftsliv tilstrekkelig, og at vilkåret er oppfylt.

3.6 Oppsummering

NVE vurderer at detaljplanen gir et godt utgangspunkt for hvordan utvidelsen av Gjestad transformatorstasjon skal foregå. Tiltak beskrevet i detaljplanen vil være med på å begrense ulemper som utbyggingen kan medføre.